

نور نیایش

(شرحی بر دعای روزهای ماه مبارک رمضان)
به انضمام چهل حدیث اخلاقی

علیرضا احمدی

انتشارات میثم تمار

نشانی: قم - خیابان شهید محمد منتظری، کوچه ۸، پلاک ۸

م. پ. ۳۷۱۸۵۵۵۷ - تلفکس: ۷۷۳۲۹۸۲ (۰۲۵۱)

همراه: ۰۹۱۲۱۵۳۸۸۰۸

نور نیایش

شرحی بر دعای روزهای ماه مبارک رمضان
به انضمام چهل حدیث اخلاقی

- ناشر: انتشارات میثم تمار
- مؤلف: علیرضا احمدی
- صفحه‌آرا و طرح جلد: مرتضی فتح‌اللهی
- لیتوگرافی: نویس
- چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ زیتون
- نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۳۸۶
- شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
- بها: ۲۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۸۶-۱۱-۴
- کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

مراکز پخش:

فروشگاه اینترنتی کتاب

www.p-khorshid.ir

پخش کتاب دریای دانش

تهران: خ انقلاب، خ فخر رازی، کوی فاتحی داریان، پلاک ۳۹

تلفن: ۷-۶۶۹۷۷۹۶۴ (۰۲۱) همراه: ۰۹۱۲۱۷۲۵۸۰۰

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۱۳
● بخش اول: شرح دعای روزهای ماه مبارک رمضان.....	۱۵
○ فصل اول: صیام الصائمین.....	۱۷
تقسیم‌بندی روزه‌داران از لحاظ درجه.....	۱۸
«صیام الصائمین» یعنی چه؟.....	۱۹
قیام سه‌گانه.....	۲۱
«قیام القائمین» یعنی چه؟.....	۲۶
هشدار امیر مؤمنان حضرت علی علیه السلام به غافلان.....	۲۷
گناه، حجابی بین بنده و ذات اقدس پروردگار.....	۲۸
عفو و رحمت الهی.....	۲۹
○ فصل دوم: خشنودی و خرسندی خالق.....	۳۱
فوز عظیم.....	۳۱
تأثیر عمل برای رضای خداوند در استجاب دعا.....	۳۲
رضای خداوند، پیروزی عظیم.....	۳۳
سؤال رسول خدا صلی الله علیه و آله از امت خویش در مورد قرآن و اهل بیت علیهم السلام	۳۴
فضایل تلاوت قرآن و تأثیرات آن.....	۳۶

- فصل سوم: هوشیاری و بیداری ۳۹
- منظور از «هوشیاری» و «بیداری» چیست؟ ۴۰
- اهمیت عقل (هوش و دانش و بیداری) به فرموده امام صادق علیه السلام ۴۲
- دوری از حماقت و کارهای لغو و بیهوده ۴۳
- فصل چهارم: شیرینی نیایش شاگردین ۴۷
- «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» ۴۸
- اهمیت ذکر و یاد خدا در بیان امیر مؤمنان حضرت علی علیه السلام ۴۹
- حلاوت و شیرینی ذکر و یاد خدا ۵۰
- تعریف اهل ذکر از زبان مبارک امیر مؤمنان حضرت علی علیه السلام ۵۱
- چگونه می توان به مقام اهل ذکر دست یافت؟ ۵۳
- شکر واقعی ۵۴
- خداوند ستار العیوب است ۵۵
- فصل پنجم: مقربان و صالحان ۵۷
- بشارت خداوند به گنهکاران ۵۸
- معنای واقعی استغفار ۵۸
- شناخت بندگان صالح خدا ۶۰
- بندگان مقرب ۶۳
- فصل ششم: مهر و قهر ۶۶
- گناه باعث خواری انسان ۶۷
- پنج راهکار برای انجام گناه ۶۸
- قهر الهی ۷۰
- خداوند به چه کسانی نعمت داده است؟ ۷۲
- «مغضوب علیهم» و «ضالین» چه کسانی هستند؟ ۷۳
- فصل هفتم: صیام و قیام ۷۶
- یاری جستن از ذات اقدس پروردگار ۷۷
- منظور از «صِیَامِهِ وَ قِیَامِهِ» (روزه اش و قیامش) چیست؟ ۷۸
- رابطه «مَقْوَانِهِ» و «ثَنَائِهِ» ۷۹
- دلیل درخواست دوری از لغزش و گناه در این روز ۷۹

منظور از «بَدَوَایِه» چیست؟	۸۱
○ فصل هشتم: آئین مهرورزی	۸۳
اهمیت یتیم‌نوازی	۸۳
ارزش یتیم	۸۵
«سفره میهمانی بگسترانیم»	۸۶
اهمیت سلام	۸۸
آیا به ناهلان نیز می‌توان سلام نمود؟	۸۹
منظور از «إِفْشَاءُ السَّلَامِ» چیست؟	۹۰
○ فصل نهم: قرآن و اهل بیت (ع) ادله و براهین روشن	۹۲
رحمت واسعه	۹۳
منظور از «بَرَاهِنُكَ السَّاطِعَةُ» چیست؟	۹۶
منظور از «وَأَوْحَدُ بِنَاصِيَةٍ» چیست؟	۹۸
منظور از «مَرْضَاتِكَ الْجَامِعَةِ» چیست؟	۹۸
به دنبال رضای الهی باشیم	۹۹
○ فصل دهم: توفیق توکل	۱۰۲
ارزش توکل به خداوند	۱۰۳
«فائزین» چه کسانی هستند؟	۱۰۵
تقوا موجب تقرب به ذات اقدس پروردگار	۱۱۰
○ فصل یازدهم: ایمان و احسان	۱۱۲
احسان و نیکوکاری	۱۱۳
انفاق نوعی احسان	۱۱۴
منظور از «حَبَّبَ إِلَيَّ فِيهِ الْإِحْسَانَ» چیست؟	۱۱۶
منظور از «الْفُسُوقُ وَالْعِصْيَانُ» چیست؟	۱۱۶
گناهان کبیره از زبان امام صادق (ع)	۱۱۶
دانشمند فاسق از زبان امیر مؤمنان حضرت علی (ع)	۱۲۰
ناپسندی فسق و معصیت الهی	۱۲۲
خوف و ترس از عذاب و عقوبت الهی	۱۲۲
○ فصل دوازدهم: ستر عیوب	۱۲۵

۱۲۶	«پوشش عیوب مردم»
۱۲۷	عفت و پاکدامنی
۱۲۹	قناعت و سريلندی
۱۳۰	عدل و انصاف
۱۳۲	تنها قادر ایمن ساز
۱۳۴	○ فصل سیزدهم: ندیم نیکان
۱۳۵	اثر گناه بر قلب انسان
۱۳۶	برای پاک شدن از آلودگیهای گناه چه باید کرد؟
۱۳۶	مرگ وسیله‌ای برای پاک شدن از گناهان
۱۳۷	ارزش و اهمیت صبر
۱۳۸	صبر در برابر امتحانات الهی
۱۳۹	صبر بر چهار پایه استوار است
۱۴۰	تقوا و پرهیزگاری
۱۴۰	رابطه تقوا و مصاحبت با نیکان
۱۴۳	○ فصل چهاردهم: رضایت یار
۱۴۴	مؤاخذه انسان بر اساس توانایی
۱۴۵	چه کسی غیر خداوند گناهان را می‌آمرزد
۱۴۷	نزول بلا بر اثر گناه
۱۵۰	○ فصل پانزدهم: پارسایی و فروتنی
۱۵۱	خاشعین چه کسانی هستند؟
۱۵۳	مخبتین چه کسانی هستند؟
۱۵۶	○ فصل شانزدهم: ابرار و اشرار
۱۵۷	ابرار و نیکوکاران در قرآن
۱۵۹	شیطان سردهسته اشرار عالم
۱۶۱	نوید جان‌بخش الهی
۱۶۳	○ فصل هفدهم: صلاح و فلاح
۱۶۴	مدد جستن از ذات اقدس پروردگار
۱۶۴	شناخت افراد به عنوان هدایت‌شده و یا گمراه

نیاز انسان به راهنما	۱۶۵
حوایج و آمال به چه معناست؟	۱۶۶
انواع حوایج و آمال	۱۶۶
خداوند دانای نهان و آشکار	۱۶۷
«صلوات و درود پر پیامبر رحمت و آل طاهرینش»	۱۶۹
○ فصل هیجدهم: ارزش اسحار	۱۷۰
ارزش اسحار ماه مبارک رمضان	۱۷۱
منظور از «تَوَزُّ فِيهِ قَلْبِي بِضِيَاءِ أَنْوَارِهِ» چیست؟	۱۷۲
تشعشع انوار الهی در سحر	۱۷۳
○ فصل نوزدهم: برکات ماه خدا	۱۷۶
قطره‌ای از برکات و فیوضات ماه مبارک رمضان	۱۷۷
منظور از «سَهَّلَ سَبِيلِي إِلَى خَيْرَاتِهِ» چیست؟	۱۸۰
منظور از «وَلَا تَحْرِمْنِي قَبُولَ حَسَنَاتِهِ» چیست؟	۱۸۱
○ فصل بیستم: تلاوت قرآن	۱۸۳
منظور از «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ» چیست؟	۱۸۳
منظور از «وَأَغْلِقْ عَنِّي فِيهِ أَبْوَابَ النَّارِ» چیست؟	۱۸۵
تلاوت قرآن و نورانیت	۱۸۷
○ فصل بیست و یکم: انسان و شیطان	۱۹۰
چگونه به رضا و خشنودی خداوند دست یابیم؟	۱۹۱
چگونگی تسلط شیطان بر انسان	۱۹۳
برای مقابله با شیطان چه باید کرد؟	۱۹۵
بهشت جایگاه پرهیزگاران	۱۹۶
○ فصل بیست و دوم: فضل الهی	۱۹۸
منظور از ابواب چیست؟	۱۹۹
منظور از فضل الهی چیست؟	۱۹۹
برکات الهی	۲۰۱
آنچه که موجب رضایت الهی است	۲۰۴
يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ	۲۰۴

- فصل بیست و سوم: پاکیزه دلان ۲۰۶
- پاک شدن از پلیدی‌های گناه ۲۰۶
- پاکسازی از عیوب ۲۰۸
- قلیهای خدا ترس ۲۰۹
- فصل بیست و چهارم: توفیق اطاعت ۲۱۲
- منظور از «مَا يُضِيْكَ» چه می‌باشد؟ ۲۱۳
- منظور از «مِمَّا يُؤْذِيْكَ» چه می‌باشد؟ ۲۱۵
- سرانجام اطاعت یا نافرمانی خداوند ۲۱۷
- فصل بیست و پنجم: اولیاء الله ۲۱۹
- اولیاء الله چه کسانی هستند؟ ۲۲۰
- اولیاء شیطان یا اعداء الله چه کسانی هستند؟ ۲۲۱
- سنت شکنی‌های آخرالزمان ۲۲۳
- فصل بیست و ششم: طاعت و بندگی ۲۲۵
- سعی فی طاعة الله ۲۲۶
- یا غفار الذنوب ۲۲۶
- اخلاص لازمه هر عمل ۲۲۸
- منظور از «وَعَنِيْ فِيْهِ مَشْئُورًا» چه می‌باشد؟ ۲۲۸
- فصل بیست و هفتم: چگونگی پذیرش عذر ۲۳۰
- فضیلت شب قدر ۲۳۱
- منظور از «مِنْ الْقَسْرِ إِلَى الْبَسْرِ» چه می‌باشد؟ ۲۳۲
- رابطه پذیرش عذر و بخشش گناهان ۲۳۳
- فصل بیست و هشتم: قرب نوافل ۲۳۵
- نمازهای نافله ۲۳۶
- کیفیت نمازهای نافله ۲۳۶
- وقت نمازهای نافله ۲۳۶
- منظور از «وَقَرُّ حَظِّيْ فِيْهِ مِنَ التَّوَاتُلِ» چیست؟ ۲۳۷
- منظور از «بِاخْتِصَارِ الْمَسَائِلِ» چیست؟ ۲۳۸
- منظور از «وَسِبْطِيْ» چه می‌باشد؟ ۲۳۹

۲۴۱	○ فصل بیست و نهم: فیض فراگیر
۲۴۱	رحمت فراگیر الهی
۲۴۲	منظور از توفیق چیست؟
۲۴۳	منظور از «وَالْعِصْمَةُ» چیست؟
۲۴۳	عاقبت تردید در دین مبین اسلام
۲۴۶	○ فصل سیام: اخلاص در عمل
۲۴۷	اخلاص، شرط قبولی اعمال
۲۴۹	دعای سرنوشت ساز
۲۵۱	● بخش دوم: چهل حدیث
۲۵۳	فضیلت احترام به علما
۲۵۳	طریقه برخورد با عالم
۲۵۴	تأثیر وجود علماء در عصر غیبت
۲۵۴	فضیلت گوشه گیری
۲۵۴	راه رسیدن به صلاح و پاکی
۲۵۵	راه پیوستن به خداوند
۲۵۵	تأثیر عفت و پاکدامنی در شهوت
۲۵۵	تأثیر عفت و پاکدامنی در منزلت انسان
۲۵۵	راه رسیدن به اخلاق نیکو
۲۵۶	فضیلت احسان و نیکوکاری
۲۵۶	احسان و نیکوکاری به نااهلان
۲۵۶	بهترین عبادت
۲۵۷	خداشناسی و ترس از خدا
۲۵۷	تأثیر شناخت خدا در دعای انسان
۲۵۷	شناخت خدا و راه رفتن روی آب دریا
۲۵۷	دنیا زندان مؤمن
۲۵۸	دانش نقطه پایان فضیلتها
۲۵۸	ادب سرمایه ای جاویدان
۲۵۸	تعریف علم و حکمت

۲۵۹	فصلیت و برتری علم	۲۵۹
۲۵۹	فصلیت قلم علماء	۲۵۹
۲۵۹	مقام و منزلت علما	۲۵۹
۲۵۹	وجوب طلب علم و دانش	۲۵۹
۲۶۰	قرآن را بیاموزید اما...	۲۶۰
۲۶۰	طلب دنیا در لباس آخرت	۲۶۰
۲۶۰	چیزی را که نمی دانید، بیاموزید	۲۶۰
۲۶۱	اخلاق علما	۲۶۱
۲۶۱	غربت علما	۲۶۱
۲۶۱	ندایی برای شصت ساله ها در روز قیامت	۲۶۱
۲۶۲	شصت سالگی و مرگ	۲۶۲
۲۶۲	مدت عمری که خداوند در آن عذر آدمی را می پذیرد	۲۶۲
۲۶۲	سنینی که مرگ در آنها رخته کرده	۲۶۲
۲۶۲	هشدار به چهل ساله ها	۲۶۲
۲۶۳	عمر طولانی و بیماری ها	۲۶۳
۲۶۳	ثمره عمر طولانی	۲۶۳
۲۶۳	اثر نیت خوب	۲۶۳
۲۶۳	اثر دوری از بدیها	۲۶۳
۲۶۴	اثر نیکی به خانواده	۲۶۴
۲۶۴	اثر نیکی به پدر و مادر	۲۶۴
۲۶۴	ثمره نیکوکاری	۲۶۴

پیش‌گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ بِلاَ أَوَّلٍ كَانَ قَبْلُهُ، وَالْآخِرِ بِلاَ آخِرٍ
يَكُونُ بَعْدَهُ، الَّذِي قَصَّرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ
النَّاطِقِينَ، وَعَجَزَتْ عَنْ نَقْيِهِ أَوْهَامُ الْوَاصِفِينَ.

ماه رمضان ماهی است که در آن ماه خداوند (عزوجل) عنایت خاص و ویژه‌ای بر تمامی بندگان خود دارد و این عنایت همانند بارانی است که بر سر هر مؤمن و کافری می‌بارد، بطوریکه همه می‌توانند از آن استفاده نمایند، و این در حالیست که خداوند در ب‌های رحمت خود را گشوده و پذیرش توبه‌گنه کاران را تضمین نموده و پاکی از پلیدی‌ها و کثافات را وعده فرموده است، و مکرر در این ماه ندا دهنده‌ای همه را به این سفره بزرگ میهمانی دعوت می‌نماید و می‌گوید: راه برای همه باز است، اگر گنه کارید توبه کنید، اگر فاسقید بیایید و خود را پالایش کنید، اگر کافرید بیایید و مؤمن شوید و اگر مؤمنید بیایید و بر درجات

ایمان خود بیفزایید، هیچ محدودیتی برای بنده‌ای وجود ندارد، پس باید بندگان خدا از این میهمانی عظیم کمال استفاده را نموده و غفلت نورزند... لذا این حقیر نیز، با توفیق و عنایت الهی بر خود واجب دانستم که شرح مختصری را بر دعای روزهای این ماه بنگارم تا شاید بتوانم به شرط وجود اخلاص، قطره‌ای از فیض فراگیر این ماه که بالاترین و مهمترین آن رضایت ذات اقدس پروردگار است نصیب خود سازم، ان شاء الله که مقبول درگاه بی‌نیازش قرار گیرد.

علیرضا احمدی

تابستان ۱۳۸۶